

List do Filipian 4, 4-7 *Lectio divina*

Duchu Święty, Boże,
tchnij mnie swoim tchnieniem,
abym myślał o tym, co jest święte.
Prowadź mnie, Duchu Święty,
abym czynił to, co jest święte.
Przyciągaj mnie do siebie, Duchu Święty,
abym kochał to, co jest święte.
Umacniaj mnie, Duchu Święty,
abym strzegł tego, co jest święte.
Strzeż mnie, Duchu Święty,
abym nigdy nie utracił tego, co jest święte.
Amen.

św. Augustyn

1. Lectio (czytanie)

⁴ Radujcie się zawsze w Panu; jeszcze raz powtarzam: radujcie się!

⁵ Niech będzie znana wszystkim ludziom wasza wyrozumiała łagodność: Pan jest blisko!

⁶ O nic się już nie martwicie, ale w każdej sprawie wasze prośby przedstawiajcie Bogu w modlitwie i błaganu z dziękczynieniem.

⁷ A pokój Boży, który przewyższa wszelki umysł, będzie strzegł waszych serc i myśli w Chrystusie Jezusie.

List do Filipian 4, 4-7

2. Meditatio (medytacja)

Wezwanie do radości i modlitwy z dziękczynieniem

Radość (greckie *chara*) jest jednym z owoców Ducha Świętego (zob. Ga 5, 22) oraz cechą charakterystyczną Królestwa Bożego (zob. Rz 14, 17). Temat radości stanowi swego rodzaju dominantę, motyw przewodni całego Listu do Filipian. Nie należy jej jednak zamykać w obrębie samej przyjemności. Gdyby tak było, to Paweł musiałby traktować cierpienie, które doznawał jako coś, co sprawiało mu przyjemność. Tymczasem właśnie wtedy, kiedy znosił trudy więzienia (zob. Flp 1, 13) i oczekiwał werdyktu sądu – nawet skazującego na śmierć (zob. Flp 1, 20-26; 2, 17), wielokrotnie pisał o radości (zob. Flp 1, 4.18.25; 2, 2.17.18.28.29; 3, 1; 4, 1.4.10). Zdecydowanie zachęcał do niej także chrześcijan w Filipii (zob. 2, 18; 3, 1; 4, 4). Nie rozumiał jej jednak jako przelotnej i nietrwałej przyjemności. Dla niego radość swoje korzenie ma w Bogu i dlatego od Niego czerpał siły, aby być człowiekiem stałej radości. Tego też oczekiwał u współwyznawców Chrystusa w pierwszym europejskim mieście, gdzie głosił Ewangelię, jakim było Filipi (zob. Dz 16, 11-40).

Źródłem radości jest Pan („radujcie w Panu” – Flp 3, 1; 4, 4). Paweł zaleca chrześcijanom, aby radowali się zawsze (zob. Flp 4, 4), czyli cały czas byli związani z Panem. Przysłówek *pantote* („zawsze”) podkreśla, że radość nie może być motywowana na płaszczyźnie naturalnej, ale na nadprzyrodzonej – Chrystusie Jezusie, gdyż tylko On zapewnia jej stałość.

Apostoł Narodów wymagał stałości w radości, która powinna udzielać się całemu otoczeniu, niosąc z sobą łagodność i skromność. Radość nie może być jednak celem samym w sobie, sztuką dla sztuki. Nie można jej utożsamiać lub zastępować wesołkowatością lub udawaniem. Prawdziwa radość otwiera na drugiego człowieka, prowadzi do wzajemnej życzliwości, która jest znakiem rozpoznawalnym wspólnoty chrześcijańskiej.

Głównym powodem nieustannej radości jest myśl o paruzji: „Pan jest blisko” (4, 5). Apostoł chce wyostrzyć spojrzenie Filipian, którzy „żyjąc w świetle”, powinni zawsze dostrzegać perspektywę ostatecznego spotkania z Jezusem i, co się z tym wiąże, należycie się na nie przygotować. Tak rozumiana radość zaowocuje Bożym pokojem, który będzie strzegł ich serc oraz myśli w Chrystusie Jezusie (zob. 4, 7). Pokój i radość są natomiast najlepszymi sprzymierzeńcami wiary i miłości. Potwierdził to swoim życiem sam św. Paweł. Wśród cierpień, kłopotów i zmartwień, które towarzyszyły jego uwięzieniu potrafił „rozradować się w Panu” (zob. 4, 10).

Radość mogą osłabiać zmartwienia i troski dnia codziennego. Stąd drugim tematem naszego tekstu (Flp 4, 6-7) jest modlitwa, poruszająca różnorodne aspekty ludzkiego życia, także te niełatwe. To, co jest przedmiotem zmartwień i trosk, chrześcijanie powinni ufnie przedstawiać Bogu, łącząc modlitwę błagalną z dziękczynieniem, gdyż „sposobem, aby się nie lękać o nic jest modlitwa o wszystko” (P.T. O’Brien). Bóg zna ludzkie sprawy, ale gdy człowiek rozmawia o nich z Bogiem otwiera się na przyjęcie Jego darów (zob. Ps 55, 23; 1P 5, 7). Postawa ta kształtuje zaufanie i pełne nadziei oczekiwanie. Paweł kładzie przy tym mocny akcent na dziękczynienie, które pozwala dostrzec to, co się już otrzymało. Ponadto modlitwa płynąca z wdzięcznego serca otwiera człowieka na przyjęcie Bożej woli, nawet jeśli by była ona odmienna od woli człowieka. Konsekwencją takiej postawy jest dar Bożego pokoju (zob. w. 7), który będzie strzegł serc i myśli.

Paweł, aby pomóc adresatom w zrozumieniu tej prawdy, wykorzystuje obraz powszechnie znany w Filipii. W mieście tym stacjonował rzymski garnizon, którego zadaniem było strzec jego bezpieczeństwa. Apostoł przedstawił pokój Boży jako garnizon pełniący straż nad ich sercami i myślami. Jego siła jest jednak zależna od ich trwania „w Chrystusie Jezusie”.

Flp 4, 6-7, to świadectwo troski. Apostoł chciał wzmocnić Filipian, podnieść ich na duchu i dodać nadziei wobec przeróżnych spraw i doświadczeń związanych z codziennym życiem. Zachęcał ich, aby przez błagalno – dziękczynną modlitwę złożyli przed Bożym obliczem to wszystko, co jest powodem ich zmartwień. Wiedział, że pokój Boży – jak garnizon wojskowy – będzie wówczas mieszkał w ich życiu, chroniąc obszary, które szczególnie są narażone na różnego rodzaju życiowe niebezpieczeństwa.

Radość lubi być chroniona przez pokój.

Pytania i sugestie

- Do jakiej postawy zachęca Paweł chrześcijan w Filipii? Dlaczego jest ona tak ważna w życiu chrześcijanina? Jaki związek zachodzi pomiędzy Chrystusem, a radością? Jak

sądzisz, dlaczego św. Paweł zaleca, aby chrześcijanie radowali się zawsze? Co to oznacza także w Twoim życiu?

czas

- Czym różni się radość od wesołości? Co Tobie utrudnia być człowiekiem prawdziwie radosnym? Jak dbasz, aby nie być obciążonym grzechem? Jaki klimat relacji wprowadzasz w Twój dom, miejsce pracy, nauki?

czas

- Czy jesteś człowiekiem łagodnym? Pamiętaj łagodność nie oznacza chwiejności. Jak dbasz o siebie, aby wyeliminować ze swojego życia stres i nerwowość? W jaki sposób to, o czym myślisz, wpływa na to jak się czujesz? Jak kształtuje to Twoją relację z Bogiem?

czas

- Czy łagodnisz konflikty, czy przeciwnie często jesteś ich źródłem lub dolewasz przysłowiową oliwę do ognia? Jak wiara w Jezusa Chrystusa wpływa na Twoją radość i pokój? Zobacz na Twoją modlitwę i sprawdź czy modlisz się o radość i pokój? Czy praktykujesz modlitwę błagalną – dziękczynną, czy tylko błagalną? Cierpienie nie musi pozbawiać Chrystusowej radości i pokoju. Jak sądzisz dlaczego?

3. Oratio (modlitwa)

Propozycje modlitw:

Ps 66; Ps 145

Zechciej mi dać zdrowy żołądek, Panie,
a także nieco do jedzenia.
Zechciej mi dać zdrowie ciała
i umiejętność zachowania go.

Zechciej mi dać świętą duszę, Panie,
duszę, która ma stale na oku to,
co jest dobre i czyste,
ażebym w obliczu grzechu nie wpadła w strach,
ale umiała znaleźć sposób przywrócenia
wszystkim rzeczom należnego porządku.
Zechciej mi dać duszę, której obca jest nuda,
która nie zna szemrania, wzdychań i uzaleń,
i nie pozwól, ażebym kłopotał się zbyt wiele
wokół tego panoszącego się czegoś,
które nazywa się „ja”.

Panie, obdarz mnie zmysłem humoru.
Daj mi łaskę rozumienia się na żartach,
ażebym zaznał w życiu trochę szczęścia,

a i innych mógł nim obdarzyć.
Amen

św. Tomasz More

4. Contemplatio (kontemplacja)

Mistrzowie życia duchowego w ten oto sposób streszczają dyspozycje serca karmionego słowem Bożym w czasie modlitwy: „Szukajcie czytając, a znajdziecie rozmyślając; pukajcie modląc się, a będzie wam otworzone przez kontemplację” (Katechizm Kościoła Katolickiego 2654). Kontemplacja jest łaską. Bądź otwarty na ten dar.

czas

5. Actio (działanie)

Zwróć uwagę na odczucia ludzi po spotkaniu z Tobą. W jakim kierunku powinna iść Twoja praca nad sobą samym, aby była znana osobom z Twojej rodziny, firmy, uczelni, wspólnoty zakonnej? Twoja wyrozumiała łagodność i radość życia? Określ konkretne postanowienie w tej kwestii oraz praktyczny sposób jego realizacji.

Opracował
ks. Janusz Wilk